ఉదాత్తం

కోలపల్లి ఈశ్వర రావు

"రండి మీ కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాం మీరొస్తే కానీ మాకు పండగ పూర్తికాదు మీ ఆశీర్వాదం పొందితేగానీ నాకు తృప్తి వుండదు రంగనాయకి వికసించిన ముఖంతో వర్ధనమ్మను ఆహ్వానించింది

ఆవిడ ఆప్యాయతకు కొద్దిగా చలించినా సర్దుకుని, భుజం నిండగా పవిటను కప్పుకుని లోపలికి అడుగుపెట్టింది వర్ధనమ్మ

అదేవిటోనండీ పండక్కొంటే ముఖ్యంగా మీ రాక కోసం ఎదురు చూస్తుంది మా ఆవిడ కూర్చోండి అంటూ వర్ధనమ్మ రాకకు తన సంతోషాన్ని కూడా మాటల్లో వ్యక్తపరిచాడు పురుషోత్తం!

పార్వతీ పరమేశ్వరుల్లాంటి ఆ దంపతుల ఆప్యాయతను – ఆస్వాదిస్తుంటే – ఒక్క క్షణం వర్ధనమ్మ మనసు లయతప్పింది తను ఇంతటి అబిమానానికి అర్హురాలేనా అన్నట్లు కించిత్ బాదపడింది కూడా! సన్నని నీటి పొర కనుకొలకుల్లో నిలిచింది! వెంటనే సంభాళించుకుని నవ్వుతూ రంగనాయకి వంక చూసి –

అంత దూరం నుండి శ్రమపడి వస్తానన్న మాటే గానీ మీ ప్రేమ ముందు నాకా శ్రమ తెలియనే తెయదు నిజంగా మీరు చూపిస్తున్న ఆదరాభిమానాలకు నేను తగుదునా ని కూడా అప్పుడప్పుడు అనుకుంటుంటాను

'ఆఁ భలేవారే ఈ సంవత్సరంతో పదేళ్ళు పూర్తవుతుంది– మీకు మాకు వున్న బందం మొదలై మీరు మంచి మనసుతో మొట్ట మొదటిసారిగా దీవించారు ఆ దీవెన వల్లనే మా వ్యాపారం "మూడు పువ్వులు ఆరు కాయలుగా విలసిల్లుతున్నది మీ చల్లని దీవెన– మాకు ఇలాగే కొనసాగాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాం

ఆఁ రండి భోంచేద్దురుగానీ– తర్వాత మాట్లాడు కుందాం తీరిగ్గా అంటూ రంగనాయకి వంటింట్లోకి దారితీసింది

సరే– అయితే– నే నలా ఆంజనేయులు ఇంటిదాకా వెళ్ళొస్తా నాయకీ! మళ్ళీ కలుస్తానమ్మా అంటూ వర్ధనమ్మకు నమస్కరించి బయటక్కదిలాడు పురుషోత్తం!

వర్ధనమ్మ ఎవ్వరూ చూడకుండా కళ్ళు ఒక్కసారి వత్తుకుని, పెరటి వైపు వెళ్ళింది కాళ్ళు కడుక్కుని ఇవతలకు వచ్చింది

ఆఁ మీరంతటి పని చేస్తారనే– నేను కాచుకుని ఊఁ ఇక్కడే కూర్చున్నా అలా బాత్‌రూంలోకి వెళ్ళిరండి ఊ తప్పదు బలవంతంగానైనా నా కోరిక తీర్చుకుంటానండోయ్

ఆపైన– మీ ఇష్టం అంటున్న రంగనాయకి వైపు కాస్తా ఇబ్బందిగా చూసి, ఇప్పుడా తతంగాలన్నీ ఎందుకమ్మా– నీది మరీ చాదస్తం అంది తేలిగ్గా కొట్టిపారేస్తూ వర్ధనమ్మ

వప్పనంటే, వప్పను మీ రెళ్ళాల్సిందే, మీ రొచ్చేదాకా నేను ఇదిగో, ఇక్కడ ఇలాగే నిరాహార దీక్షచేస్తుంటాను

పసి పిల్లలా మారాం చేస్తున్న రంగనాయకిని ఏమి అనలేక– బాత్‌రూంలోకి బలవంతంగావెళ్ళింది వర్ధనమ్మ

అక్కడ వున్న సామగ్రిని చూసి– కళ్ళు చెమర్చాయ్

ఒక్క ఉదుటున కట్టలు తెంచుకున్నట్లు దుఃఖపు పొంగు కళ్ళల్లో నుండి దూకింది

అది ప్రతి సంవత్సరం జరుగుతున్న తంతే అయినా, ఎందుకో– ఈ సారి వర్ధనమ్మ మనసు కాస్త చికాకుగా వుంటంతో ఇవన్నీ ఎందుకబ్బా– లేనిపోని యవారం – అన్నట్లుంది

పళ్ళ బిగువున ఏడుపుని దిగమింగింది!

తమాయించుకుంది!

గట్టిగా కళ్ళు తుడుచుకుని– తలుపుని కొద్దిగా తొలగించి, తొంగి చూసింది

రంగనాయకి వంటింటి మెట్టుమీద– ఈవిడ రాక కోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చుని వుంది

పిల్లలేరీ– కన్పించరేం?

వర్ధనమ్మ ప్రశ్నకు– పక్కున నవ్వింది రంగనాయకి!

భలేవారే– నన్ను ఏమార్చాలని చూస్తున్నారా ఆ పప్పులేం వుడకవండోయ్ మీ రెంత త్వరగా వస్తే అంత మంచిది నా కాకలి దంచేస్తోంది అందునా వుదయం నుండి ఉపవాసం చూడండి కడుపు ఎలా ఉసూరు మంటుందో అమాయకంగా అంటున్న రంగనాయకివైపు తదేకంగా చూడలేక పోయింది వర్ధనమ్మ

గబుక్కున తలుపు లాక్కుంది– గొళ్ళెం బిగించింది తలుపుకు జారగిలబడి అనుకుంది

రెండు కళ్ళు- రెండు సుడిగుండాల్లా- సుళ్ళు తిరుగుతూ నీళ్ళు టపటపమంటూ రాలటానికి సిద్ధంగా వున్నాయ్

ఆమె కళ్ల ముందు- అంతటి, నీటి పొరలలో కూడా తీలగా ప్రత్యక్షమయ్యాడు కొడుకు

అమ్మా ఏం చెప్తావ్ కాలేజీ మానేసి గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూచోనా పరీక్ష ఫీజు కట్టిస్తావా లేదా ఏదైనాసరే- నీ ఇష్టం ఎక్కడతేనురా- ఊర్నుండి వెలివేయలేక వుంచుకున్నారుకానీ మనం అప్పు చెయ్యని కొట్టుందా అని అంటావ్, కాబోలు అను- వింటా- అది కూడా నీ ఇష్టం పదహారో తేదీలోపల కడితే సరే వుంది లేకపోతే పరీక్షకు వెళ్ల నివ్వరట ఆ పైన అందరం చేరి- తాన తందాన ఆడుకుందాం చీచీ దరిద్రపు కొంప- నాలుగు అక్షర మ్ముక్కలు చెప్పించే యోగ్యతలేదు

ఒరేయ్ ప్రకాశం ఇంటి పరిస్థితి తెలిసి కూడా అలా విసుక్కుంటే ఎలారా అర్ధం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించు నేను మాత్రం ఏం చేసేది చెప్పు

అదే నేనూ అంటున్నా ఒకమాట తెగనరికినట్లు చెప్పు నావల్ల ఏం కాదురా బాబూ- నీ ఇష్టం అని ఒకే ఒక్క మాట చెప్పు నా తంటాలేవో నే పడతా తర్వాత కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడ్చేది నువ్వే పలానా వాళ్లబ్బాయి- పరీక్ష ఫీజు కట్టలేక స్నేహితుల ముందు తలెత్తుకోలేక- రైలు క్రిందపడి చచ్చాడనో ఎండ్రిన్ తాగి చచ్చాడనో విందువ్గానీ నే వెళ్తున్నా ఏ సంగతి సాయంత్రం చెప్పు నాకు ఈ లోపల ప్రిన్సిపాల్ కాళ్ళు పట్టుకుని రెండ్రోజుల్లో కడతానని చెప్పొస్తా

వెచ్చటి కన్నీళ్ళు చెంపల మీదుగా జారాయ్ వర్ధనమ్మకు

ఏవండోయ్ వర్ధనమ్మగారూ అయ్యిందా

ఉలిక్కిపడింది వర్ధనమ్మ

రంగనాయకి గొంతు మళ్ళీ వినిపించింది!

గబ గబ కళ్ళు తుడుకుని, చన్నీళ్లతో ముఖం కడుక్కుంది ఏడ్చిన చాయలు కన్పించకుండా- సబ్బుతో మళ్ళీ రుద్దుకుంది

టవల్‌తో శుభ్రంగా తుడుచుకుని ఎదురుగా ఆహ్వానిస్తూ- పళ్లెంలో కూర్చుని వున్న పసుపుముద్దని చేతిలోకి తీసుకుంది!

ముఖానికి రాసుకుంది

రూపాయి బిళ్లంత బొట్టు పెట్టింది!

అద్దంలో తన ప్రతిబింబం ఒకసారి చూసుకుని కొక్కేనికి తగిలించి వున్న కదంబం- తలనిండా తురిమింది

ఇది ప్రతి సంవత్సరం చేస్తున్న చర్యే అయినా ఎందుకో ఈ ఏడు కొత్తగా వుంది ఆమెకు

మళ్ళీ కళ్ల ముందు ప్రకాశంవచ్చి నిల్చున్నాడు!

గట్టిగా తల విదిలించి గొళ్లెం తీసింది-

బాత్ రూమ్‌లో నుండి, ఇవతలకు వస్తున్న వర్ధనమ్మను కళ్ళింత చేసుకుని చూడసాగింది రంగనాయకి

సంభ్రమంగా ఎదురొచ్చింది!

అమాంతం వర్ధనమ్మ కాళ్లని చుట్టేసింది

ఇద్దరి కళ్ళు చిత్తడి అయ్యాయి!

మీలాగే పచ్చగా- పది కాలాలు- పండు ముత్తయిదువలా వుండమని- వారి చేతుల మీదుగానే- పసుపు కుంకుమలతో- కడతేరిపోవాలని- మనస్ఫూర్తిగా దీవించండి అంతకంటే మీ నుండి నేనింకేమీ ఆశించను రంగనాయకి గొంతు గాద్గదికంగా పలికింది!

పిచ్చిదానా నీ మనసు మంచిది నీకు దేవుడు ఎప్పుడూ కీడు చెయ్యడు బాధతో నీ కంట తడిని సృష్టించడు నీచేతి క్రింద పదిమంది చల్లగా వుంటారు నీ భర్త సంగతి అంటావ్ నీ ముందు అంటున్నానని కాదు గానీ నవనీతం లాంటి హృదయం మీకు ఆయురారోగ్యాలు ప్రసాదించాలని ఆ దేవుణ్ని మనసారా కోరుకుంటున్నా ఊం లే ఇందాక అన్నావ్‌గా ఆకలి దంచేస్తోందని సొమ్మసిల్లి పడిపోతావ్- అంది హాస్యంగా వర్ధనమ్మ

హమ్మయ్య చాలు ఈ సంవత్సరమంతా ఈ దీవెనతో ఈ చల్లని చూపుని మనసులో పదిలంగా దాచుకుని దివ్యంగా గడిపేస్తాను వచ్చే సంవత్సరం ఇదే రోజు కోసం ఎదురు చూస్తుంటాను " అంటూ తన్మయత్వంగా, భక్తి పారవశ్యంలో తేలియాడింది కాసేపు రంగనాయకి!

వెంటనే వులిక్కిపడింది-

వర్ధనమ్మను వంటింట్లోకి తీసుకెళ్ళి పీటవాల్చి, కూర్చోమన్నట్లు సైగ చేసింది రంగనాయకి!

వర్ధనమ్మ తనకు ఎదురుగా కనిపిస్తున్న పూజా మందిరంవైపు ఒక్కసారి చూసింది

రాముడు, సీత, లక్ష్మణుడు, నమ్మిన బంటు హనుమంతుడు-

వారిది ఎంత చక్కని ఐకమత్యం-

ఎంత నిర్మల, మనస్తత్వం-

అందుకే వారి కలయిక జగదైక సుందరం!

వారి ముందు తను ఈ విధంగా-

గబుక్కున చూపు త్రిప్పుకుంది వర్ధనమ్మ!

తన స్థానం ఇక్కడ- అన్నట్లు- రంగనాయకి చేతిలోని కుంకుమ- వర్ధనమ్మ నొసటన చేరింది

ఆమె ముత్తయిదువతనాన్ని మరింత పెంచింది

వర్ధనమ్మ కళ్ళు టప్ మంటూ రెండు నీటి బిందువుల్ని రాల్చాయ్-

అరె- ఏంటండీ- ఏమైంది? కళ్లల్లోగానీ కుంకుమ పడిందా? ఆదుర్దాగా అడిగింది రంగనాయకి-

'అబ్బే- కాదమ్మా నా దీవెన ఫలించలేదని "

ఆఁ- అదేవిఁటి?"

అంతే కదయితే పోయినసారి ఏమన్నాను పుత్ర పౌత్రాభివృద్ధిరస్తు అనికదా దీవించా కానీ, నీకు నాలుగో నెల్లో అది తల్చుకువి '

గాఢంగా నిట్టూర్చింది రంగనాయకి!

నిజమే కానీ, నా అదృష్టం అలా వుంది చేసుకున్న వార్కి చేసుకున్నంతని వూరికే అన్నారా ఇద్దరు పిల్లలే- నా నొసటన రాశాడేమో ఆ భగవంతుడిలీల ఎలా వుందో

ఎలా వుందో. వేచి చూద్దాం . ఈసారైనా నా కడుపు పండి, ఒక నలుసు కలిగితే అం మర్చిపోయానండోయ్ తప్పకుండా మీపేరే పెట్టుకుంటాం

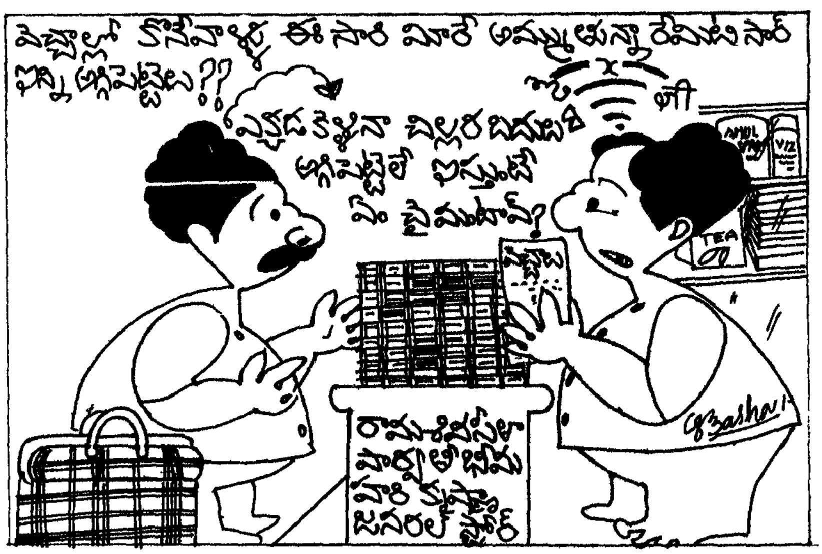

"అబ్బాయి పుడితేనో
వర్ధనరావ్

అహా పేరు కూడా సెలక్ట్ చేసి పెట్టావన్న మాట. ఇక పురుషోత్తంగారిదే ఆలస్యం

"ఛీ . అంటూ కిలకిలా నవ్వింది రంగనాయకి!

బరువైన వాతావరణం హాస్యంగా మారింది!

పిచ్చిపిల్లా నీ మనసులో కోరిక తప్పకుండా నెరవేరుతుంది తిరుగు లేదు '

ఇద్దరూ మాట్లాడుకుంటూ భోజనం అయిందనిపించారు!

అవునూ పిల్లలేరీ అంటే ఇందాక సమాధానం చెప్పావ్ కావేం? అంది వర్ధనమ్మ – అప్పుడే గబుక్కున గుర్తుకు రావటంతో –

అమ్మమ్మ వాళ్ళింటికి వెళ్ళారు సెలవులు కదా ఈ సంక్రాంతికి ఆ పల్లెటూళ్ళలో వుత్సవాలు బాగా జరుపుతారు పెద్ద పండుగ మా కిక్కడ మీ రాకతో ఎంత ముఖ్యమో వాళ్ళకు అక్కడ అంత ప్రాముఖ్యం. చాలా సందడిగా వుంటుంది! అయినా వచ్చేస్తార్లెండి రేపు కనుమ అయిపోగానే ఎల్లుండి ఏట్లో గొబ్బెమ్మలు కలిపేస్తారు ఆ ప్రక్క రోజు వాళ్ళ మేనమామ దిగబెడతానని రాశాడు అన్నట్టు మీ పిల్లలు కులాసాగా వున్నారుకదూ ఏవిఁటో ఎప్పుడూ తీసుకొచ్చేరు కాదు అంతలా ఘోషాలో వుంచుతున్నారా అంది సగం నిష్ఠూరం, సగం హాస్యం ధ్వనించేలా రంగనాయకి, ఆకులకు సున్నం పూస్తూ!

అప్పుడే వచ్చిన పురుషోత్తం – వక్క పలుకు నోట్లో వేసుకుంటూ – చదువుకునే పిల్లల్ని నీకుమల్లే వూర్లు తిప్పుతారా అంటూ సమాధానం చెప్పాడు!

అబ్బో! చదువులు ఒక్క పూటకే పాడయిపోతాయా నిండు ముత్తయిదువ గంపెడు పిల్లలమధ్య-వుంటే ఎంత సంతోషంగా వుంటుందో చూసేవార్కి అయినా అవన్నీ మీకేం తెల్సులెండి సంపాదన సంపాదన

ఇంకోటి కూడా తెలుసులేవోయ్ అంటూ చెవులో గుసగుస లాడుతున్న భర్త వైపు – చిరుకోపంగా చూసి

'ఛీ– పెద్దావిడ వున్నారన్న జ్ఞానం కూడా లేదు

"అవునోయ్ మనకు తల్లితో సమానం మనం చిన్న పిల్లలం కదా అప్పటికి తల్లి కోపగించుకుంటుందా పిల్లల్ని ముద్దుగా మందలిస్తుంది "

ఊఁ అవును ఇదోండి . మందలించండి... కాస్త ' అంటూ గబుక్కున మూలనున్న దుడ్డుకర్ర చేతిలోకి తీసుకుని, వర్ధనమ్మకు అందించింది రంగనాయకి!

హతోస్మి"– అంటూ చిన్న పిల్లాడిలా పెరట్లోకి

"ఉదాత్తం"

పరుగు తీశాడు పురుషోత్తం

కాసేపు నవ్వులతో – ఆ స్థలం మారు మ్రోగింది!

"వస్తానమ్మాయ్ మళ్ళీ పొద్దు పోతుంది' అంది పైకి లేస్తూ వర్ధనమ్మ

ఉండండి . బొట్టు తీస్కుని వెళ్దురుగానీ " అంటూ దేవుడి గదిలోకి వెళ్ళి అంతకు ముందే సిద్ధం చేసి వుంచిన. పళ్ళెం ఇవతలకు తెచ్చింది

అందులో ఒక జరీచీర– రవిక ముక్క– తాంబూలం– రెండు వంద రూపాయల నోట్లు పసుపు, కుంకుమ టెంకాయ పూలు

శుభలక్షణాలన్నీ ఆ పళ్ళెంలో రాజ్యమేలుతున్నాయ్

ప్రతిసారీ నీకు ఇది ఆనవాయితీ అవుతోంది కదమ్మా ఎంత కర్చు ' అంది సన్నగా నొచ్చుకుంటూ వర్ధనమ్మ

ఇవన్నీ మీ కనుకుంటున్నారా కాదు – మీ అయిదో తనానికి అసలు మీరా మాట అనకూడదు మీరొచ్చి మా యింట్లో ఈ సంవత్సరానికి సరిపడే శుభాన్ని ప్రసాదించారు మా కంతకంటే ఇంకేం కావాలి మీ చల్లని చూపు మీ నుదుట కుంకుమను మేము వరంగా భావిస్తాం అదే మాకు శ్రీరామ రక్ష-మా చేష్టలు మీకు కాస్త వెర్రితనంగా అనిపించవచ్చు – అయినా మా నమ్మకం మాది మీరు కర్చు, గట్రాల్ని-బేరీజు వెయ్యవద్దు మాకు మీ రిస్తున్న తృప్తిని మాటల్లో చెప్పలేక ఏదో మాకు కలిగిన దాంట్లో

వంగి పాదాలంటింది రంగనాయకి!

రెండు చేతుల్తో లేవనెత్తి అక్కున చేర్చుకుని

నీ కల్మషంలేని మనసే-నీకు వెలలేని ఆభరణం అది చిరకాలం నీలోనే వుండాలని కోరుకుంటున్నాను వచ్చే జన్మలోనైనా – నీ కడుపున పుడ్తాను వెళ్తానూ

ఆఁ చూశారా పప్పులో కాలేశారు వెళ్తాను అని అంటారా ఎవరైనా

'ఏదో పరాకులో వున్నాను '

"మరే– ఇంటి దగ్గర అందరూ కులాసాగా వున్నారు కదూ ఈసారి మీరీ చీర కట్టుకుని రావాలి అప్పుడు మీ జుట్టు కూడా కాస్త నెరిసి వుంటుంది ఆ తెల్లని జుట్టు మధ్య ఎఱ్ఱటి కుంకుమ నేనేపెట్టాలి

ఏదేదో చెప్పుకు పోతోంది రంగనాయకి–

'ఆఁ ఆఁ ఆవిడ్ని వచ్చే సంవత్సరం వరకూ వాకిట్లోనే నిల్చోబెట్టేట్టున్నావ్ నీ మాటలతో '

'మీరు మళ్ళీ రంగ ప్రవేశం చేశారూ అయినా మీది మరీ చోద్యమండి నన్ను ఆట పట్టించటానిక్కాకపోతే నేను .. అంతలా వాగుడుకాయనా "

అబ్బో నేనన్నానా ప్రక్కింటి పిన్నిగారు మొన్న ఎవరితోనో అంటుంటే విన్నా "

'ఏమని " అంది చూపుడు వేలుని గడ్డం క్రింద వుంచుకుని నాటక ఫక్కీలో – రంగనాయకి!

వర్ధనమ్మ కూడా కుతూహలంగా చూసింది పురుషోత్తం వంక– ఏం చెప్తాడా– అని!

"నాలుగో వీధిలో వుంటున్న కామాక్షికి నెల తప్పిందని . చూడ్డానికి వెళ్ళావటగా మాటల్లోపడి ఆమెకు తొమ్మిది నెలలు నిండటం కూడా మైమరచావటగా

"అహాఁ గిన్నీస్ బుక్‌లోకి ఎక్కాల్సిన జోకే " '

మూతి విరిచింది రంగనాయకి–

ముగ్గురూ హాయిగా నవ్వుకున్నారు!

నిష్కల్మషమైన వారి ప్రవర్తనకు మురిసిపోయింది వర్ధనమ్మ!

"వస్తానమ్మ వస్తానండి " అంటూ ఇద్దరి దగ్గరా సెలవు పుచ్చుకుని– గేటుదాటింది–

దారిలో అంతా ఒకటే ఆలోచనలు వర్ధనమ్మకు– తను చేసిన పని సబబేనా కేవలం తన అవసరం తీరటం కోసం . మరో విధంగా వెళ్ళివుంటే . తనను ఆదరించరేమో తన ముఖం కూడా చూడరేమో . ఏమో తన అవస్థని, తన కష్టాల్ని ఏకరువు పెట్టివుంటే– ఇచ్చేవాళ్ళేమో తను పొరపాటు చేసిందా పాపం చేసిందా వాళ్ళని వృధాగా అనుమానించిందా

ఊరు రెండు ఫర్లాంగులు వుందనగా బస్ దిగింది వర్ధనమ్మ తనను ఎవ్వరైనా గమనిస్తారేమోనని ఛీ అని ముఖాన వుమ్మేస్తారేమోనని నలుగురిలో దోషిగా నిలబెడుతారేమోనని శూలాల్లాంటి మాటలతో తుళ్ళపొడుస్తారేమోనని చకచక ముందుకు నడిచింది భయంగా!

పవిటను తలమీదుగా కప్పుకుంది!

ముఖం స్పష్టంగా కనిపించకుండా చేతి సంచిని అడ్డంచుకుంది– మాటి మాటికి– కళ్ళు అల్లల్లాడిస్తూ– చుట్టూ పరికిస్తూ– చెరువు దగ్గరికెళ్ళి– 'హమ్మయ్య" అని వూపిరి పీల్చుకుని చేతి సంచిని పక్కన పెట్టింది–

చుట్టూ కలయ చూసింది!

మరోసారి స్థిమితంగా వూపిరి పీల్చుకుంది!

ఒకరిద్దరు దారినపోయే వాళ్ళుతప్ప– ఆ రహదారి అంత రద్దీగా లేదు

తనను ఎవ్వరూ చూట్టం లేదని నిర్ణయించుకున్నాక నిండుగా కప్పుకుని వున్న పవిటను తొలగించింది

మెడలోని పసుపుతాడు పచ్చగా మెరుస్తోంది–

ఉదయమే పేనినట్టు పసుపు ముద్దలా వుంది!

అరక్షణంలో ఆ పసుపుతాడు వర్ధనమ్మ మెడలో నుండి చెరువులోకి దూకింది

వర్ధనమ్మ చేతులు వణికాయ్!

బ్రిటన్‌లో ఆంధ్ర సంఘం

బ్రిటన్‌లో ఉంటున్న ఆంధ్రులు ఆంధ్ర సంస్కృతీ చరిత్రలకు దూరం కాకుండా ఉండేందుకు ఆంధ్ర సంఘం (యు కె) శాయశక్తులా కృషి చేస్తున్నది సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలతో బాటు తెలుగుతల్లి అనే పత్రికను శ్రీమతి యేన్ ఎన్ ములుకుట్ల సంపాదకత్వంలో నడుపుతున్నది.

శ్రీమతి కంభంపాటి సుహాసిని శ్రీ శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి గారి 'విమానం ఎక్కబోతూ'ను అన్న కథని నాటకీకరించి నిర్వహించారు శాస్త్రిగారి 'బొబ్బిలి మల్లమ్మ' రచనని శ్రీమతి శాయిలీల ప్రదర్శించారు. అలాగే శ్రీమతి సుహాసిని నాటకీకరణ, నిర్వహణలో కీ. శే చిలకమర్తి వారి 'గణపతి' ని శ్రీలంక సత్యన్నారాయణ ప్రదర్శించారు ఆంధ్ర నుంచి పని మీద వచ్చిన శ్రీయుతులు వై రాజేశ్వరరావు, కె నరేంద్రదర్బార రవీంద్రనాథ్, కె ఆనందకిశోర్, జె ప్రభాకరరావు, ఎమ్ లోకనాథంలు శ్రీ ఆదివిష్ణు రచించిన 'అతిథి దేవుళ్ళు వస్తున్నారు', 'నథింగ్ బట్ ది ట్రూత్' అనే నాటకాలను ప్రదర్శించారు.

ఈ ఆంధ్ర సంఘానికి శ్రీ వి. వి. రెడ్డి అధ్యక్షులుగా, శ్రీ ఎం. సి. భాస్కర్ ప్రధాన కార్యదర్శిగా తిరిగి ఇటీవల ఎన్నికయ్యారు.

అవీ ఇవీ అన్నీ

విశాఖలో ప్రభుత్వ శాఖల క్రీడోత్సవాలు

1985 ఏప్రిల్ నెలలో విశాఖ జిల్లాలో అన్ని ప్రభుత్వ శాఖల మధ్య క్రీడల పోటీలు పోలీస్ పెరేడ్ మైదానంలో ప్రారంభింప బడ్డాయి తూర్పు నౌకా దళాధికారి క్రీడల పతాకాన్ని ఆవిష్కరిస్తూ పావురాలని ఎగురవేశారు.

రెవిన్యూ, పోలీసు, నగర పాలక సంస్థ, వైద్య-ఆరోగ్యం, సహకారశాఖ, వాణిజ్య పన్నులు, ఎక్సయిజ్, అటవీ శాఖలు క్రీడల పోటీలలో ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు.

పురుషుల ఛాంపియన్ షిప్ రెవిన్యూ శాఖకు రాగా, స్త్రీల చాంపియన్ షిప్ గిరిజన సహకార సంస్థకు వచ్చింది

క్రీడోత్సవాలు అనంతరం జంతర్ మంతర్ అనే వీధి నాటిక, ధ్వన్యనుకరణ, మేజిక్, మాట్లాడేబొమ్మ మొదలగు ప్రదర్శనలు ప్రేక్షకులను చిత్రిత ప్రతిమల్ని గావించాయి. విశాఖలో ఈత కొలనులు నిర్మించి క్రీడల్లో ఉత్సాహము ఉన్న వారిని ప్రోత్సహిస్తే బాగుంటుందన్న అభిప్రాయాన్ని చాలామంది వ్యక్తం చేశారు

చిన్న మొత్తాల పొదుపుపై కార్టూన్ల పోటీ

ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రోక్విల్ అకాడమి వారు అం ప్ర స్మాల్ సేవింగ్స్ డిపార్టుమెంటువారి సహకారముతో చిన్న మొత్తాల పొదుపును ప్రోత్సహించే అంశాల మీద కార్టూన్ల పోటీ నిర్వహిస్తున్నారు. వివిధ తరగతుల్లో నిర్వహింపబడే ఈ పోటీలో మొత్తము 32 బహుమతులుంటాయి. ఈ పోటీలోనే మరొక భాగంగా చిన్న మొత్తాల పొదుపును ప్రోత్సహించే స్లోగన్ కాంపిటీషన్ తెలుగు, ఇంగ్లీషు భాషల్లో ఉంటుంది. స్లోగన్ కాంపిటీషన్‌లో 14 బహుమతులుంటాయి. విజేతలకు ఆకర్షణీయమైన నగదు బహుమతులతో బాటు నేషనల్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికెట్లు కూడా బహూకరింపబడతాయి. బహుమతుల మొత్తం విలువ రూ. 8000/= పోటీ గడువు 25-6-1985తో ముగుస్తుంది.

కార్టూన్ల పోటీ వివరాలకు:-

కార్యదర్శి, ఆం.ప్ర. క్రోక్విల్ అకాడమి, 2-2-1109/5బి/4, బాగంబర్‌పేట, హైదరాబాదు-13 పేర స్వంత చిరునామా గల 10x5" కవరును 50 పైసల పోస్టు స్టాంపు అతికించి పంపి ఉచితముగా పొందవచ్చు. □

కళ్ళు అవిరామంగా తమ పని తాము చేసుకుంటున్నాయ్!

చెరువులోని నీటిమట్టాన్ని ఇంకా పెంచుతాం అన్నట్లు ఉరుకుతున్నాయ్ కన్నీళ్ళు...

తలలోని పూలు తమ పని అయిపోయినట్లు ప్రక్కనే వున్న పొదల్లోకి దూరాయ్!

నుదుటి కుంకుమ అస్తమిస్తున్న సూర్యుడ్ని చేరుకుంది!

నీ ముఖం మీది పసుపు నాక్కావాలంటూ - చెరువులోని నీళ్ళు ఆత్రంగా అందుకున్నాయ్.

వర్ధనమ్మకు నిన్నటి రూపం వచ్చేసింది!

అంతవరకు హత్య చేస్తున్నట్లు గజ గజలాడుతూ - నిర్వహించిందా పనులన్నీ వర్ధనమ్మ!

ఇప్పుడు ఎంతో స్థిమితంగా - తను చేసిన పాపం కడిగేసినట్లు అనిపించసాగింది -

రూపాన్ని అయితే మార్చగలిగింది గానీ - మనసులోని పాపభారాన్ని - తుడిచేయలేక పోతోంది!

ఆలోచనలు కందిరీగల్లా ముసురుకుంటున్నాయ్ -

వేటి మీదా ధ్యాస వుంచదలచుకోలేదు వర్ధనమ్మ. - చేతి సంచిని చంకలో వుంచుకుని యంత్రికంగా ఇల్లు చేరుకుంది!

ఎదురొచ్చిన కొడుక్కి, సంచిని, రొంటి నున్న

"ఉదాత్తం"

డబ్బుని అందించి - బేలగా తన వంక చూస్తున్న కూతుర్ని అమాంతం కావలించుకుని బోరుమని ఏడ్చింది -

ముఖం మీది ఇంకా పసుపు మరకల్ని - నిశితంగా గమనిస్తున్న కూతుర్కి, మరేం సమాధానం చెప్పలేక - దేవుని గదిలోకి వెళ్ళి - తలుపులు బిగించుకుంది!

అంతవరకూ - ఎంతో నిగ్రహంగా వున్న, ఆమె హృదయావేశం - ఒక్కసారిగా పొంగింది ... కళ్ళు కడవలకొద్దీ నీళ్ళని పూరిస్తున్నాయ్ ...

చేసిన పాపం చెప్పుకుంటే పోతుందన్నట్లు -

నిర్మలంగా నవ్వుతూ - తదేకంగా తన వంక చూస్తున్న - ఆ లీలామానుష వేషధారికి - తన హృదయ భారాన్ని నివేదించుకుంది వర్ధనమ్మ -

మొకరిల్లింది!

"మన్నించు తండ్రీ - ఏ ఇల్లాలూ చెయ్యని పాపం చేశాను ... ఈ జన్మకు నాకు నిష్కృతి లేదు ... మూడ్నెళ్ళ క్రిందటే పసుపుకుంకుమలకు దూరమైన నేను ... ఈ జీవితమనే నాటకంలో మళ్ళీ ముత్తయిదువగా నటించవలసి వచ్చింది ... ఏం చెయ్యమంటావ్ చెప్పు .... అడకత్తెరలో పోక చెక్కలా నలుగుతున్న నన్ను చూసి - నువ్వు పరిహసిస్తున్నావ్ కదూ. - అమృత హృదయుని రంగనాయకిని మోసపుచ్చాను. పవిత్రమైన వారి మనసుల ముందు తుచ్ఛమైన డబ్బు కోసం అర్హత లేని కొంగు పరచాను .... నన్ను క్షమించు స్వామీ ... నా పాపాన్ని పరిహారం చెయ్. - ఈ దురవస్థ మరో ఇల్లాలికి రానీవ్వకు భగవాన్ ...."

తనివితీరా ఏడ్చింది వర్ధనమ్మ:

ఓదార్చే వాళ్ళు లేక - ఓదార్పు పొందాల్సిన సమయమూ కాదు ఒకరికి చెప్పుకునే బాధా కాదు! అన్నట్లు వర్ధనమ్మ పొర్లి పొర్లి ఏడ్చింది! లేచింది .. పడిపోయింది ...

మళ్ళీ లేచింది-

నిటారుగా నిల్చుంది -

కన్నీళ్ళతో దేవుడికి - మరోసారి తన తప్పిదాన్ని నివేదించుకుంది -

హృదయ భారం కాస్త తగ్గినట్లయింది -

శరీరం తేలికయింది -

తూలిపోతోంది ....

ముందుకు కూలబడింది వర్ధనమ్మ శరీరం!

దేవుని ముందు - ఉదయం పూరికి వెళ్తూ వెలిగించిన దీపపు వత్తి - చివరి దశలో రెప రెపలాడతూ ... నూనె లేక - చేయందించేవారు లేనట్లు - దీనంగా చూస్తోంది.

నేనున్నాగా - అన్నట్లు - గాలి కెగిరిన వర్ధనమ్మ పవిట - దీపపు కాంతిని ఆత్రంగా కౌగలించుకుంది. □